

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 1 września 2020 r.

BADK.DPK.133.130.2020

P10-78/20	Data wpływu petycji 13, 16 i 17 lipca 2020 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 27 sierpnia 2020 r.

**USTAWA O SAMORZĄDZIE ZAWODOWYM NIEKTÓRYCH
PRZEDSIĘBIORCÓW,
USTAWA O ZASADACH UCZESTNICTWA PRZEDSIĘBIORCÓW
ZAGRANICZNYCH I INNYCH OSÓB ZAGRANICZNYCH
W OBRODZIE GOSPODARCZYM NA TERYTORIUM RP,
KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

TEMAT

ZMIANY PORZĄDKUJĄCE PRZEPISY

WNOSZĄCY PETYCJE: petycje indywidualne

Sebastian Adamowicz

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w celu uporządkowania przepisów ustaw, poprzez wprowadzenie następujących zmian:

- w art. 4 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców zastąpienie wyrazów „administracji państwowej” wyrazami „administracji publicznej”;

- w art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, skreślenie pkt 8 i 21 oraz dodanie pkt 33a w brzmieniu: „33a) ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 121, z późn. zm.);” oraz pkt 35 w brzmieniu: „35) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.)”;

- w art. 680 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, nadanie następującego brzmienia: „We wniosku o dział spadku należy powołać postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia oraz spis albo wykaz inwentarza, jak również podać, jakie spadkodawca sporządził testamenty, gdzie zostały złożone i gdzie się znajdują. Jeżeli spis albo wykaz inwentarza nie zostały sporządzone, należy we wniosku wskazać majątek, który ma być przedmiotem działu.”.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji podnosi, że ustawa o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców pomija fakt przywrócenia samorządu terytorialnego.

W ustawie o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej autor petycji wskazuje, że ustawa odwołuje się do uchylonych ustaw.

Natomiast w zakresie zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego autor zaznacza, że wskazany przepis pomija instytucję „wykazu inwentarza” wprowadzoną nowelizacją w 2015 r. Zmiany mają charakter porządkujący.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców (Dz. U. z 1989 r. Nr 35, poz. 194 ze zm.) w **art. 4** stanowi, że zadaniem

zrzeszenia jest w szczególności utrwalanie więzi środowiskowych, postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodu, a także prowadzenie na rzecz członków działalności kulturalnej, oświatowej i socjalnej, zakładanie i prowadzenie kas oraz funduszy zapomogowo-pożyczkowych oraz reprezentowanie interesów członków wobec organów administracji państwowej.

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1252) w **art. 12** stanowi, że przepisów niniejszego rozdziału oraz przepisów rozdziału 6 nie stosuje się do świadczenia usług, o których mowa w:

8) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1277, 1343, 1452 i 1910 oraz z 2018 r. poz. 398);

21) ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) w **art. 680 § 1** stanowi, że we wniosku o dział spadku należy powołać postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia oraz spis inwentarza, jak również podać, jakie spadkodawca sporządził testamenty, gdzie zostały złożone i gdzie się znajdują. Jeżeli spis inwentarza nie został sporządzony, należy we wniosku wskazać majątek, który ma być przedmiotem działu.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Autor petycji postuluje aby w art. 4 ustawy o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców, zastąpić wyrazy „administracji państwowej” wyrazami „administracji publicznej”. Przepis ten wskazuje główne cele i założenia powoływanych na podstawie ustawy zrzeszeń.

Zauważyć należy, że ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) w art. 5 § 2 pkt 3 stanowi, że ilekroć w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego jest mowa o organach administracji publicznej - rozumie się przez to ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione w art. 1 pkt 2.

Pojęcie organów administracji publicznej obejmuje wszystkie organy i podmioty realizujące zadania przypisane państwu i jednostkom samorządu terytorialnego we władczych formach określonych w normach kompetencyjnych, w tym poprzez decyzje administracyjne i postanowienia. Termin ten obejmuje więc organy administracji publicznej w znaczeniu ustrojowym, ale także tzw. podmioty administrujące, o których stanowi art. 1 pkt 2. Jak już wyżej wskazano w komentarzu do tej jednostki redakcyjnej, organy administracji publicznej w ujęciu ustrojowym to podmioty, za pośrednictwem których państwo sprawuje władztwo administracyjne, a realizacja tego władztwa stanowi ich podstawowe zadanie.

Z kolei organy innych podmiotów administrujących nie należą do tego systemu, zaś funkcje przypisane administracji publicznej związanej ze stosowaniem władztwa administracyjnego wypełniają dodatkowo, obok podstawowej działalności, która może być ukierunkowana m.in. na zaspokajanie potrzeb publicznych (zob. J. Zimmermann, *Prawo...*, s. 183). W związku z tym należy przyjąć, że określenie przyjęte w ustawie obejmuje również organy administracji publicznej w ujęciu funkcjonalnym. Z kolei na gruncie materialnego prawa administracyjnego jest ono używane w węższym znaczeniu (tylko ustrojowym) i co za tym idzie – nie obejmuje podmiotów wykonujących funkcje zlecone z zakresu administracji publicznej (zob. J. Borkowski, B. Adamiak [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks...*, s. 45).

W literaturze przedmiotu funkcjonuje wiele definicji organu administracji publicznej, w opracowaniu zaś przyjęto za J. Bociem szerokie ujęcie, zgodnie z którym organem jest zespolenie czynnika osobowego (człowiek lub grupa ludzi w przypadku organu kolegialnego) z umiejscowieniem w strukturze organizacyjnej państwa albo samorządu terytorialnego, powołanych do realizacji norm prawa administracyjnego w granicach przyznanych przez prawo kompetencji (zob. J. Boć [w:] *Prawo...*, red. J. Boć, s. 130)¹.

Art 5 § 2 pkt 3 został znowelizowany ustawą z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa. Mocą tej nowelizacji pojęcie organu administracji państwowej zostało zastąpione pojęciem organu administracji publicznej. Wskazać również należy, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) w art. 63 stanowi, że każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji

¹ Knysiak-Sudyka H. (red.), Cebera A., Firlus J.G., Gołęba A., Kielkowski T., Klonowski K., Romańska M, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, WKP, 2019.

i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa. Konstytucja posługuje się więc pojęciem „administracja publiczna”.

Kolejny wniosek petycji dotyczy zmiany art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez skreślenie w nim pkt 8 i 21 oraz dodanie pkt 33a.

Wskazany art. 12 wyłącza stosowanie przepisów rozdziału 3 ustawy - Transgraniczna działalność usługowa oraz rozdziału dotyczącego współpracy międzynarodowej właściwych organów w zakresie świadczenia usług – do świadczenia usług przewidzianych prawem krajowym w stosownych ustawach (pkt 1–34).

Punkt 8 tego przepisu dotyczy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1277, 1343, 1452 i 1910 oraz z 2018 r. poz. 398), która utraciła moc 1 stycznia 2019 r. na podstawie art. 305 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 771).

Punkt 21 omawianego przepisu dotyczy ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.). Ustawa utraciła moc 1 października 2018 r., z wyjątkiem art. 98, art. 100, art. 101, art. 102, art. 103a, art. 104 i art. 106, które utraciły moc 31 grudnia 2018 r., na podstawie art. 169 pkt 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669).

Ostatnim wnioskiem petycyjnym jest propozycja zmiany art. 680 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Autor petycji wnosi o nadanie nowego brzmienia wskazanemu przepisowi, gdyż pomija on wykaz inwentarza wprowadzony nowelizacją w 2015 r. Zgodnie z art. 636³ § 1 wykaz inwentarza może być złożony w sądzie spadku lub w sądzie, w którego okręgu znajduje się miejsce zamieszkania składającego wykaz. Sąd niebędący sądem spadku niezwłocznie przesyła wykaz inwentarza do sądu spadku. Przepis ten został dodany ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 17 kwietnia 2015 r.). Wszedł w życie z dniem 18 października 2015 r. Zgodnie z poglądami prezentowanymi w piśmiennictwie: „Wykaz inwentarza – w odróżnieniu od spisu urzędowego sporządzanego na podstawie art. 637 i n. – określany także w literaturze mianem „prywatnego wykazu inwentarza”, może być złożony przez spadkobiercę, który przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza, przez zapisobiercę

windykacyjnego oraz wykonawcę testamentu. Wykaz taki może zostać złożony wspólnie przez więcej niż jednego spadkobiercę, zapisobiorcę windykacyjnego lub wykonawcę testamentu. Wydaje się, że uprawnienie do sporządzenia wykazu inwentarza – oprócz osób wymienionych w art. 1031¹ § 1 k.c. – mają także osoby wymienione w art. 637 § 1, a więc uprawnieni do zachowku, zapisobiorcy zwykli oraz wierzyciele spadku dysponujący dowodem należności przeciwko spadkodawcy²”.

INFORMACJE DODATKOWE:

Do Sejmu 13 lipca 2020 r. autor również złożył petycję w sprawie zmiany art. 4 ustawy o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców, przez zastąpienie w nim wyrazów „administracji państwowej” wyrazami „administracji publicznej”. Petycja 22 lipca 2020 r. została skierowana do Komisji do Spraw Petycji.

OPRACOWAŁA

Joanna Maria Leśniarek

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

² Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-729, Jakubecki A. (red.), Bodio J., Demendecki T., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., LEX/el., 2019.